

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/690

K A R A R

14 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde, radyo ve televizyonda konuşma ve görüntülü propaganda yapacak Cumhurbaşkanlığı adayları Kurulumuzun 19.04.2023 tarih ve 2023/644 sayılı Kararıyla belirlenmiş, anılan Karar uyarınca radyo ve televizyonda propaganda konuşması yapmak için başvurmuş Cumhurbaşkanlığı adaylarının, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 52'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre radyo ve televizyonda propagandanın başvuracağı 7 Mayıs 2023 Pazar günü ile son günü olan 13 Mayıs 2023 Cumartesi günü yapacakları 10'ar dakikalık propaganda konuşmalarının yayın saatleri ve sıraları Cumhurbaşkanlığı adayları ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun (TRT) temsilcilerinin önünde Kurulumuzca 27 Nisan 2023 Perşembe günü ad çekme suretiyle saptanarak, karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilmiştir.

298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesine göre, radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarının tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmasını sağlamak, Yüksek Seçim Kurulu ve TRT'nin görevidir.

Yüksek Seçim Kurulu ile TRT'nin bu yasal görevlerini düzenli ve amaca uygun biçimde yerine getirebilmeleri için uygulamaya ilişkin usul ve esasların önceden saptanarak ilgililere duyurulması zorunlu görülmüştür.

Propaganda konuşmalarının kayıt saatleri, kayıta teknik zorunlulukların gerektirdiği zaman aralıkları, gerek önceden kayıt, gerekse (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyen adayların konuşma metinleri ile görüntülü propaganda kayıtlarının TRT'ye teslim zamanı, konuşmasını kaydettirmeden canlı yayın yapmak isteyen konuşmacının başvurma zamanı ve benzeri konunun teknik yönlerine ilişkin usul ve kurallar saptanırken TRT yetkilileri ile yapılan görüşmeler ve önceki uygulamalar göz önünde tutulmuştur.

Sözü edilen 52'nci maddenin son fıkrasında yer alan; "Özel radyo ve televizyonlarda siyasi partilerin propaganda konuşmaları TRT'de uygulanan usul ve esaslara göre yapılır..." hükmünün, 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Cumhurbaşkanlığı seçiminde de uygulanması gerektiğinden, Cumhurbaşkanlığı adaylarının TRT'de ayrıca özel radyo ve televizyonlarda propaganda konuşmaları yapamayacakları üzerinde durulmuş, böyle bir olanağın sağlanması halinde, aynı maddede adaylara tanınan konuşma sürelerinin ilave ve bu hususun da kanuna açıkça aykırılık oluşturacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, TRT'de yapılacak propaganda konuşmalarının aynı zamanda özel radyo ve televizyonlarda da yayınlanmasının gerekli görülmemiştir, bunların özel statü ve nitelikleri ile kanunlarda bu konuda yayın zorunluluğunu öngören açık bir hükmün yer almaması göz önüne alınarak özel radyo ve televizyonlar bakımından böyle bir zorunluluk bulunmamakla birlikte, özel radyo ve televizyonların istedikleri takdirde TRT'ye başvurmak ve ayrıca belirtilen ilkelere uymak kaydıyla TRT'de yapılacak propaganda konuşmalarını yayınlamaları uygun görülmüştür.

Ancak; TRT'de yayınlanacak propaganda konuşmalarını yayınlamayan özel radyo ve televizyonlarda, yayın süresince aynı nitelik ve içerikte yayın yapılmasının, Anayasa ve yasalarda belirlenen seçimlerin dürüstlük, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleriyle bağdaşmayacağı kuşuzdur. Bu bakımdan, TRT'de yapılacak propaganda konuşmaları süresince özel radyo ve televizyonlarda yapılacak yayınlarda yukarıda belirtilen ilkeler çerçevesinde bazı sınırlamalara gidilmesi zorunlu görülmüştür.

Ulusal nitelikte olan radyo ve televizyonlarla ilgili bu ilkelerin, yerel nitelikteki özel radyo ve televizyonlar hakkında da uygulanması benimsenmiştir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/690

Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları konuların Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir Kurul Üyesi huzurunda yapılması 298 sayılı Kanun'un 55'inci maddesi gereğidir.

Bu konu malar adayların istenilen uygun olarak yayından önce ses ve görüntü cihazı ile tespit edilebilecek, adaylar propaganda konularının ses ve görüntü tespiti sırasında isterlerse (Oto-q) cihazından yararlanabileceklerdir. Bu bakımdan, gerek önceden kayıt gerekse (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyenlerin konuların metinlerini belli bir zamanda teslim etmeleri zorunlu olduğundan, metinlerin teslim saatleri teknik gerekler göz önünde tutularak belirlenmiş ve ilki (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilmiştir.

Ayrıca konularını canlı yayın olarak yapmak isteyenlerin yayın saatinden en az 15 dakika önce TRT'deki Kurul Üyesine başvurmak zorunda olacaktır, hangi sebeple olursa olsun bu süreye uymayanların o günkü konularını kaybetmiş sayılacakları kabul edilmiştir.

Öte yandan, 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesindeki, televizyonda yayınlanacak propaganda konularında Türk Bayrağı ve konularını yapan kişilerin dışında hiçbir görüntüye yer verilmeyeceğidir; Türk Bayrağının konularının arkasındaki panoya veya ekrana net olarak görülebilecek biçimde asılmasının veya ekrana verilmesinin uygun olacağı kabul edilmiştir, konularının yapılacağı setin, renk ve ekil yönünden Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek esaslara göre TRT tarafından hazırlanması kararlaştırılmıştır.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

A- PROPAGANDA KONU MALARI:

1- Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyondaki propaganda konularınının 27 Nisan 2023 Perşembe günü yapılan çekim ile belirlenen ve Karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilen zaman ve sıraya göre yapılması gerektiğidir,

2- a) Cumhurbaşkanı adaylarının propaganda konularını kayda aldırarak üzere hangi gün ve saatlerde, TRT'de Kurul Üyesine başvuracakları ve (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyenlerin konuların metinlerini TRT'ye teslim saatleri bu Kararın eki (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterildiğinden, bu konuda ayrıca düzenleme yapılmasına gerek bulunmadığına, çizelgelerde belirtilen saatlerden sonra başvuruların ses ve görüntülerini kayda aldırılmaktan vazgeçmiş sayılacaklarına ve o günkü konularını canlı yayın olarak yapabileceklerine,

b) Kayıt için öngörülen sürenin başlangıç saatinde, konularının kaydın yapılacağı stüdyoda çekime başlanabilecek şekilde hazır bulunması gerektiğidir, propaganda konularınının her birinin kaydı için bu Karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilen sürede çekimi tamamlayamayan konularının o günkü konularını canlı yayın olarak yapmak zorunda olacaktır,

c) Oto-q cihazına kayıt için öngörülen saatte hem kâğıt hem de taahhüt edilebilir bellekte Word belgesi ortamında hazırlanarak teslim edilen konuların metninin cihaza noksansız biçimde ve süresine uygun olarak geçirilmesinin TRT tarafından sağlanması gerektiğidir, istediği takdirde ilgili adayın da bu işlem sırasında hazır bulunabileceğidir,

3- Canlı yayın yapacak konuların, yayın saatinden en geç 15 dakika önce TRT'de hazır bulunan Kurul Üyesine başvurmak zorunda olduklarına, hangi nedenlerle olursa olsun bu süreye uymayanların o günkü hakkını kaybetmiş sayılacaklarına,

4- a) Radyo ve Televizyon konularınının TRT Haber Televizyonu ile TRT Radyo Haber, Radyo 1; Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Trabzon, Çukurova radyo istasyonlarında aynı zamanda yayınlanmasına, radyo ve televizyonda yayınlanacak propaganda konularınının her gün hangi saatte, hangi aday tarafından yapılacağına Türkiye Radyo ve Televizyonları tarafından haber yayınları sırasında önceden duyurulması gerektiğidir,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU

Karar No: 2023/690

b) TRT'ye başvurmak suretiyle TRT'de yapılacak propaganda konu malarını yayınlamak isteyen özel radyo ve televizyonların, Cumhurbaşkanlığı adaylarının 7 ve 13 Mayıs 2023 tarihlerinde yapacakları konu malarının tamamını aynı saat ve sürelerle belirlenmiş olarak yayınlamaları, eksiksiz ve kesintisiz olarak yayınlayabileceklerine,

c) TRT'de yapılacak propaganda konu malarını yayınlamayan özel radyo ve televizyonların, yayın süresince aynı nitelik ve içerikte yayın yapamayacaklarına,

5- 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi uyarınca televizyonda yapılacak propaganda konu malarında, Türk Bayrağının konu malarının arkasındaki panoya net olarak görülebilecek biçimde asılmasına veya ekrana verilmesine, konu malarının yapılacağı setin, biçim ve renk yönünden Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek esaslara göre TRT tarafından hazırlanmasına,

6- 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi gereğince, televizyonda yapılacak propaganda konu malarında konu malarının, erkeklerin ceket giyme ve kravat takmak zorunda olduklarına,

7- TRT tarafından, önceden yapılan günlük konu maları ilgili kayıtlar ile canlı yayın kayıtlarının konu maları bitinceye kadar ayrı ayrı, tüm konu maları bittikten sonra da tek bir kayda alınarak saklanıp korunmasına,

B- GÖRÜNTÜLÜ PROPAGANDA:

1- Görüntülü propaganda yapmak isteyen adayların, 13 ve 27 Mayıs 2023 günlerinde yayınlanacak dijital formatta (MPEG4, MXF, H264) kayıtlarını tam ve bütüncül bellekte, mümkün olduğu takdirde ilk yayın gününden en az iki gün önce saat 09.00'da, ayrı ayrı teslim edilecekleri takdirde yine kayıt gününden en az iki gün önce saat 09.00'da Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına teslimi gerektirir, saptanan bu sürede görüntülü propaganda kaydını teslim etmeyen adayların görüntü verme hakkından vazgeçmiş sayılacaklarına ve bu durumda görüntülü sürenin, yukarıda (A) bölümünde yer alan esaslara uyulmak zorunlu ile konu maları olarak kullanılabilirine,

2- Görüntülü propaganda kayıtlarının Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına tesliminden sonra aynı gün ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına belirlenecek saatte TRT'de denetlenmesine, denetleme sırasında ilgili adayın veya görevlendirilecek temsilcisinin isterse hazır bulunabileceğine,

3- Görüntülü propaganda süresinin Kurulumuzun 19.04.2023 tarihli ve 2023/644 sayılı Kararıyla belirlenen süreden uzun olduğu saptanması halinde, ilgili adayın veya görevlendirilecek temsilcisinin muvafakat etmesi ve TRT'nin imkânlarının elvermesi durumunda, kaydın bütüncül bozulmadan TRT'de önceden tespit edilen süreye uygun biçimde kısaltılabileceğine, aksi halde bunun sağlanması için ilgili adaya süre verileceğine, sürenin geçirilmesi halinde görüntü verme hakkından vazgeçmiş sayılacaklarına ve bu durumda görüntülü sürenin, yukarıda (A) bölümünde yer alan esaslara uyulmak zorunlu ile konu maları olarak kullanılabilirine,

C- SON HÜKÜMLER:

1- Yayınlanmasına izin verilen görüntülü propaganda kayıtlarının mühürlenerek veya ifrelenerek yayın saatine kadar muhafaza edilmesine,

2- Konu maları ve görüntülü propaganda olarak adaylara ayrılan süreler arasındaki bir dakikalık ara süreler içinde vokalsiz müzik çalınmasına,

3- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 20.00 ana haber bültenlerine bu günlerde de yer verilmesi gerektiririne,

4- Kurulumuzun görevli Üyelerinin bu Karar kapsamına giren konularda gerekli görecekları önlemleri almaya ve düzenlemeleri yapmaya Kurulumuz adına yetkili olduklarına,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/690

5- Kararın bir örneğinin Cumhurbaşkanlığı Adliyesi ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına ve TRT Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,
27.04.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/690

ÇİZELGE (I)

Cumhurbaşkanı Adaylarının 7 Mayıs 2023 Pazar günü Radyo ve Televizyonda Yapacakları Konuşma, Bu Konuşmaların Kayıt Gün ve Saatleri ile Oto-q Cihazından Yararlanmak isteyenlerin Konuşma Metinlerini TRT'ye Teslim Edecekleri Saatleri Gösterir Çizelge

20.00 Ana Haber Bülteni (20.00 - 21.00)

Konuşma Sırası	Konuşacak Aday	Konuşma Saat ve Süreleri	Kayıt Alınacağı Günler	Kayıt Alınacağı Saat ve Stüdyo	Oto-q için Metinlerin TRT'ye Teslim Saatleri
Birinci Konuşma	Kemal KILIÇDARO LU	21.00 - 21.10	04.05.2023 Perembe	14.00 - 15.00 S1	13.00
İkinci Konuşma	Sinan ÖZAN	21.11 - 21.21	04.05.2023 Perembe	16.00 - 17.00 S2	15.00
Üçüncü Konuşma	Muharrem NCE	21.22 - 21.32	05.05.2023 Cuma	14.00 - 15.00 S1	13.00
Dördüncü Konuşma	Recep Tayyip ERDOĞAN	21.33 - 21.43	05.05.2023 Cuma	16.00 - 17.00 S2	15.00

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/690

ÇİZELGE (II)

Cumhurbaşkanı Adaylarının 13 Mayıs 2023 Cumartesi günü Radyo ve Televizyonda Yapacakları Konuşmaların, Bu Konuşmaların Kayıt Gün ve Saatleri ile Otomatik Cihazından Yararlanmak isteyenlerin Konuşma Metinlerini TRT'ye Teslim Edecekleri Saatleri Gösterir Çizelge

Konuşma Sırası	Konuşacak Aday	Konuşma Saat ve Süreleri	Kayıt Alınacağı Günler	Kayıt Alınacağı Saat ve Stüdyo	Otomatik için Metinlerin TRT'ye Teslim Saatleri
Birinci Konuşma	Muharrem NCE	17.17 - 17.27	11.05.2023 Perembe	14.00 - 15.00 S1	13.00
İkinci Konuşma	Kemal KILIÇDAROLU	17.28 - 17.38	11.05.2023 Perembe	16.00 - 17.00 S2	15.00
Üçüncü Konuşma	Sinan ÖZAN	17.39 - 17.49	12.05.2023 Cuma	14.00 - 15.00 S1	13.00
Dördüncü Konuşma	Recep Tayyip ERDOĞAN	17.50 - 18.00	12.05.2023 Cuma	16.00 - 17.00 S2	15.00